

SUSRET S GUBAVCEM

Jedno mi se Franjino iskustvo posebno urezalo u pamet. To je susret s gubavcem. Nakon poljupca Franjo je uskliknuo «Ono što mi je bilo strašno, sada mi je slatko i milo».

Svakome je poznata ta priča i donekle razumljiva. Pitam se je li nam shvatljiv osjećaj koji je imao sv. Franjo, je li nam shvatljivo što je s time želio reći?

Neke su stvari teško shvatljive ako ih prije toga nismo sami iskusili. I meni je to bila samo neka priča iz Franjinog života, nešto za razmišljanje.

Nakon dvomjesečnog iskustva kao volonter u jednom projektu u Irskoj-taj projekt su pokrenuli fratri iz Irske - promijenio se moj stav prema tom izvješću iz Franjinog života. Za mene to više nije samo priča nego jedno iskustvo koje sam sam doživio. U tom projektu radio sam s ljudima koji su na margini društva. To su bili beskućnici, ovisnici, svi oni ljudi koji su bili van društvene zajednice. Jednom riječju, to su gubavci današnjeg vremena.

Taj projekt pod nazivom Merchants Quay Ireland radi na tom principu da ovisnici donose svoje korištene šprice i dobivaju nove, čiste šprice. Također imaju i mogućnost medicinske zaštite u vidu preventivnih pregleda. Smisao prikupljanja šprica je taj da se korištene šprice ne bacaju na cestu, pogotovo ne po dječjim igralištima i da se spriječi širenje zaraznih bolesti. Ali jedan od glavnih razloga je kontakt s tim ljudima. Tim ljudima se pristupa kao osobama u pravom smislu riječi a ne kao s ljudima drugog razreda. Zapitajmo se kako se mi ponašamo prema ovakvim ljudima!? Svakodnevno ophođenje s korisnicima događalo se u za to određenim prostorijama i to u četiri oka. Na taj način upoznao sam njihove strahove, probleme, njihove situacije. Gledao sam ih u oči i vidio sam jedno veliko ništa. Pogledi su im bili tupi, prazni, bez života. Nije bilo teško uočiti da su izgubili svu nadu. To se vidjelo i po njihovim rukama, bile su izbodene. Ali ne samo ruke, neki su tražili žile po tijelu gdje bi mogli svoj svakodnevni otrov, svoju svakodnevnu dozu smrti ubrizgati u svoje tijelo, da bi samo na tren zaboravili svoju stvarnost. Je li to rezultat društva? Je li to rezultat komotnosti, rezultat uspavanosti onih koji su trebali spriječiti ovakve situacije? Teško je naći uzrok, ali rezultat je tu.

Dolazili su svakodnevno, djeca od 18 godina sve do ljudi iznad 30. Najviše za početak što se moglo napraviti je, da ih se prihvati kao osobe,

da ih se gleda u oči, da im se da prijateljski stisak ruke, da ih se sasluša. Jednostavno da im se posveti vrijeme.

Daljnji sadržaj tog projekta bio je rad s beskućnicima, zapravo rad sa svim onim osobama koje su na cesti, a tu su uključeni svi -ovisnici, beskućnici... To je neka vrsta dnevnog boravka u kojem se dobiva doručak, ručak i naravno čaj i kava. Tu se s njima sjedi, razgovara, pokušava se riješiti probleme. Ako je netko na cesti, pokušava se naći prenoćište (ako to netko želi). A i ovdje nije ništa išlo bez droge. I tu se nastavljao rad s ovisnicima. Na WC-u je glavno okupljalište onih koji koriste drogu. Na tom mjestu konzumiraju drogu, pa se zna dogoditi da se netko predozira nakon čega im se pruža prva pomoć. Dolazili bi i dileri koje se nastoji spriječiti u dilanju. Osobno sam mnogo puta znao očistiti WC od korištenih šprica i krvi.

Rad sa onim ljudima koji su živjeli na cesti ili u nekim prenoćištima bio je malo drugačiji. Nisi doduše bili svi ovisni o kokainu ili heroinu. Neki su bili depresivni, agresivni ili imaju neki drugi psihički problem. Pa ih se mora često samo slušati i pokazati veliko strpljenje. Često im je bilo teško pomoći, jer su izgubili svaku nadu. Neki su se već toliko isključili iz društva da im je cesta jedini dom i ne žele promjenu života.

Bile su i one situacije da se moj njuh, koji je naviknut na ugodne mirise, često morao navikavati na neugodni miris onih ljudi koji se već mjesecima nisu prali. No ne žalim zbog toga.

Još je puno toga što bi se moglo napisati, npr. sama atmosfera među tim ljudima u tom, nazovimo, prihvatilištu. Napetost i stres je bio stalno prisutan, a mi koji smo radili s njima morali smo to nadići i pokazati da smo iznad toga, jer drugačije ovakav rad ne bi bio moguć. A njihov međusobni odnos je dvojak. Čas su odnosi veoma napeti, događaju se svađe koje kulminiraju gotovo do fizičkog obračuna, a čas se može uočiti obiteljska atmosfera, u smislu brige jednih za druge.

Poljubio sam gubavca! Na početku je bilo teško, nova situacija, grupa ljudi koje sam poznavao samo iz statistika sad su dobivali imena¹, za mene više nisu bili statistika. Kad sam uspio prekoračiti granicu, uočio sam da nije sve tako crno. Postoji i smijeh i radost, i to radost iz srca i smijeh iz srca. Puno se toga skriva iza tog poljupca. Ništa se ne gubi, a samo se može dobiti. Ne dobivaš bogatstvo, slavu ili slično, nego dobivaš nešto puno više. Nešto što se ne može platiti i što je uzvišenije od svake slave i časti. Ovo mi je iskustvo pomoglo da bolje razumijem Isusove riječi, sv. Franju i da shvatim svoj poziv.

---

¹ Znamo iz Biblije što to znači poznavati ime neke osobe

Puno se toga još može napisati, ali završit ću s Matejom: «Tad će im on odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednom od onih najmanjih, ni meni ne učiniste'» (Mt 15, 45).

fra Edvard Sokol